MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tas-26 ta' April, 2012

Citazzjoni Numru. 2078/1999/1

Crown Hotels Limited

vs

AMC Electric Ltd

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni tas-socjeta`` attrici datata 28 ta' Settembru 1999 a fol 1 tal-process fejn esponiet: -

Illi s-socjeta`' attrici inkarigat is-socjeta`' konvenuta sabiex tezegwixxi xoghlijiet u sabiex tipprovdi installazzjoni elettrika u idrawlika f'lukandi proprjeta' tal-istess socjeta`' attrici, u

Illi dawn x-xoghlijiet ma sarux skont is-sengha u l-arti. Peress illi *inoltre*, l-appalt gie esegwit tant hazin mis-

socjeta`' konvenuta illi gew rekati danni lill-fondi tas-socjeta`' attrici bil-konsegwenza illi x-xoghlijiet in kwistjoni kellhom jigu rimpjazzati ghal kollox mis-socjeta`' attrici.

Illi minhabba kif intqal u minhaba imperizja, traskuragni, negligenza u nuqqas ta' tharis tar-regolamenti li jikkoncernaw ix-xoghlijiet esegwiti is-socjeta`' attrici soffrit danni.

Illi ghalhekk l-istess socjeta`` attrici talbet lis-socjeta`` konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex: -

1. Tiddikjara illi s-socjeta`' konvenuta hija responsabbli ghad-danni versu s-socjeta`' attrici kif intqal fuq.

2. Tillikwida d-danni subiti mis-socjeta`' attrici okkorrendo bl-opra ta' periti nominandi.

3. Tikkundanna s-socjeta`' konvenuta thallas dik is-somma kif likwidata in linea ta' danni, kollox kif intqal fuq u ghar-ragunijiet fuq premessi.

Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet kontra s-socjeta`' konvenuta li tibqa' ngunta ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti tas-socjeta`` attrici a fol 3 tal-process.

Rat il-lista tax-xhieda flimkien ma' dokument anness u mmarkat bhala Dok "A" a fol. 3 tal-process.

Rat li din il-kawza kienet appuntata ghas-smigh ghas-seduta tat-7 ta' Marzu 2000.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta`` AMC Electric Limited datata 4 ta' April 2000 a fol 9 tal-process fejn eccepiet:-

1. Illi t-talbiet imressqa mis-socjeta`` attrici huma bbazati fuq premessi vagi li ma jindikawx fejn gew sofferti d-danni allegati u ghalhekk it-talbiet tas-socjeta`` attrici ma jistghux jigu milqugha.

2. Illi s-socjeta`` konvenuta ghamlet ix-xoghol rikjest minnha skont l-arti u s-sengha u skont il-kriterji kollha miftehma mas-socjeta`` attrici.

3. Illi d-danni allegati mis-socjeta`` attrici gew ikkagunati mhux mill-impjegati tas-socjeta`` konvenuta izda minn impjegati ohra li s-socjeta`` attrici inkarigat sabiex jintervjenu fix-xoghol li kien qieghed isir mill-impjegati tas-socjeta`` konvenuta u dan minghajr il-kunsens tal-istess socjeta`` konvenuta u bi ksur tal-ftehim ta' appalt bejn il-kontendenti.

4. Illi t-talbiet tas-socjeta`` attrici huma nfondati fid-dritt u fil-fatt.

5. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti flimkien mal-lista tax-xhieda tas-socjeta`` AMC Electric Limited a fol 10 tal-process.

Rat il-verbali tas-seduti kollha mizmuma quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef Giannino Caruana Demajo fejn fis-seduta tal-5 ta' Dicembru 2003 meta ssejhet il-kawza deher Dr Robert Tufigno ghas-socjeta`` attrici li nforma illi sar rikors fl-atti tac-citazzjoni 650/99 sabiex din il-kawza tinstema ma' dik il-Qorti u minhabba dan, dik il-Qorti ghalhekk iddifferiet il-kawza *sine die.*

Rat id-digriet tas-27 ta' Jannar 2004 fl-atti tal-kawza Citazzjoni Numru 650/99NC (a fol 345) u l-Qorti kif diversament presjeduta rriappuntat il-kawza ghas-smigh ghat-22 ta' Ottubru 2004 sabiex din il-kawza tinstema' kontestwalment mal-kawza fl-ismijiet inversi Citaz. Numru 650/99/NC.

Rat il-verbal tas-seduta tat-22 ta' Ottubru 2004 mizmuma quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef Noel Cuschieri fejn il-Qorti nnominat lill-Assistent Gudizzjarju Dr. Mariella Gonzi biex tkompli bil-gbir tal-provi.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem din il-Qorti kif hekk presjeduta fejn fit-22 ta' Frar 2007 il-Qorti ordnat li l-provi fil-kawza Citazzjoni Nru 650/99 jghoddu bhala provi f' din il-kawza u vici versa, u b'hekk in-nomina tal-perit legali Dr. Anna Mallia li kienet saret f'dik il-kawza kellha tghodd ukoll ghal din il-kawza b'dan li l-istess kellha tirrelata fuq it-talbiet attrici wara li tiehu konjizzjoni tal-eccezzjonijiet tas-socjeta`' konvenuta. Fil-fatt il-kontro-talba fil-kawza fl-ismijiet inversi hija identika ghac-citazzjoni attrici, b'dan li d-determinazzjoni ta' dik il-kontro-talba twassal sabiex jigi deciz il-mertu ta' din il-kawza. Il-kawza giet differita ghar-rapport.

Rat ir-rapport tal-Perit Legali Dr. Anna Mallia pprezentat fir-registru fid-9 ta' Dicembru 2008 u mahluf fis-seduta tal-1 ta' Gunju 2009, l-istess rapport jinsab esebit a fol 91 tal-process.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fl-24 ta' Gunju 2010 fejn meta ssejhet il-kawza ma deher hadd. Il-Qorti ordnat il-kancellament tal-kawza minn fuq il-lista a spejjez attrici.

Rat ir-rikors tas-socjeta`` Crown Hotels Limited datat 30 ta' Gunju 2010 a fol 107 fejn talbet lill-Qorti joghgobha tordna li l-kawza odjerna tigi riappuntata sabiex tigi trattata u deciza skont il-ligi; u l-Qorti, wara li rat in-nota datata 7 ta' Lulju 2010 laqghet it-talba u irriappuntat din il-kawza ghas-smigh ghad-9 ta' Novembru 2010.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fit-22 ta' Gujnu 2011 fejn meta ssejhet il-kawza dehru u Dr. Norval Desira ghas-socjeta`` attrici u Dr. Mark Refalo ghas-socjeta`` konvenuta. Il-Qorti irrilevat li tat digriet fejn ammettiet id-domandi f' dan l-istadju mis-socjeta`` attrici, b'dan li dawn jigu notifikati lid-difensur tal-kontro-parti u lill-Perit Legali. Dr. Anna Mallia bhala Perit Legali prezenti tat ruhha notifikata bl-istess domandi u kellha tirrispondi l-istess fi zmien ghoxrin (20) gurnata. Il-kawza giet differita sabiex isiru r-risposti mill-Perit Legali, u jekk ikun il-kaz ghall finali trattazzjoni ghall-10 ta' Novembru 2011.

Rat in-nota tal-Perit Legali Dr. Anna Mallia datata 12 ta' Lulju 2011 a fol 144 tal-process li permezz taghha pprezentat id-domandi in eskussjoni tas-socjeta`` konvenuta.

Rat il-verbal tas-seduta tal-10 ta' Novembru 2011 fejn meta ssejhet il-kawza dehret Dr. Sabine Cabourdin ghas-socjeta`` attrici. Dr. Refalo u s-socjeta`` konvenuta msejha diversi drabi baqghu ma dehrux. Il-kawza giet differita ghas-sentenza in difett ta' ostakolu ghas-26 ta' April 2012.

Rat l-atti kollha relattivi tal-kawza fl-ismijiet "AMC Electric Limited vs Crown Hotels Limited" Citaz. Numru 650/99/RCP peress li l-kawza huma konnessi.

Rat ix-xhieda kollha hemm moghtija.

Rat l-atti kollha pprezentati mill-partijiet u d-digrieti relattivi.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi din hija kawza identika ghall-mertu tal-kontro-talba fl-atti tac-citazzjoni fl-ismijiet inversi Numru 650/99/RCP b'mod li meta giet deciza dik il-kawza, kif sejra tigi deciza llum, la darba t-talbiet huma in gran parte l-istess decizjoni fuq l-istess kontro-talba twassal sabiex din il-kawza ma jkunx hemm bzonn li tigi deciza ghaliex inkella jkun hemm decizjoni doppja fuq l-istess mertu.

Illi fil-fatt kif inghad mill-perit legali l-provi fiz-zewg kawzi huma dawk li huma, u hija fuq dan li l-istess Qorti ghandha tikkonsidra l-mertu izda din il-Qorti ma tistax ma tosservax dak li sostniet il-Perit Legali, li minkejja li l-partijiet inghataw kull opportunita' li jressqu l-provi, dawn tressqu b'mod kazwali miz-zewg partijiet, izda s-socjeta``

attrici kienet sew iktar karenti f'dan ir-rigward mis-socjeta`' konvenuta.

Illi f'dan il-kaz jidher li l-provi huma bbazati l-iktar fuq il-kuntratt ta' appalt , tlett affidavits tas-socjeta` AMC Electric Limited u d-dokumenti prezentati minn Giovanni Cefalu u kontro-ezami ta' Giovanni Cefalu u ghas-socjeta`' Crown Hotels Limited hemm ix-xhieda tal-Inginier Charles Cuschieri u d-dokumenti esibiti minnu u x-xhieda ta' Ronald Azzopardi. F'dan il-kuntest jinghad li hadd mill-partijiet insista fuq in-nomina ta' Perit Tekniku u dan minkejja li partikolarment din il-Qorti kif presjeduta talbet lill-partijiet jekk kienux ser jaghmlu talba ghal tali nomina, talba li baqghet ma saret fl-ebda stadju u allura necessarjament din il-Qorti ser tiddeciedi dwar il-provi li jirrizultaw mill-partijiet u migjuba minnhom.

Illi mill-kuntratt tal-appalt datat l-1 ta' Dicembru 1997 u iffirmat mill-partijiet jirrizulta li x-xoghol kellu jibda fil-15 ta' Novembru 1997 u jispicca fil-15 ta' Marzu 2008 (fol. 11 tal-kawza l-ohra); li l-valur tal-appalt kellu jkun ta' Lm137,900 li kellhom jithallsu kwantu ghal Lm35,900 akkont mal-firma tal-kuntratt, Lm42,000 sal-20 ta' Dicembru 1997, Lm40,000 sal-15 ta' Frar 1998 u Lm20,000 malli johorgu c-certifikat l-enginier (fol. 11). Giet pattwita penali f'kaz li l-pagamenti ma jkunux fi zmien hmistax-il gurnata minn meta jkunu dovuti u din fl-ammont ta' Lm200 kuljum (fol.11).

Illi Giovanni Cefalu in rapprezentanza tas-socjeta`` attrici jghid fl-affidavit tieghu li l-ewwel pagament sar fit-18 ta' Novembru 1997, t-tieni f'Dicembru 1997 u t-tielet fit-28 ta' jannar 1998 u jzid li kien baqa zewg pagamenti biss x'jithallsu wiehed li kien jaghlaq fl-20 ta' Frar u l-iehor mat-tlestija tal-progett.

Illi mill-prospett prezentat minn Cefalu a fol. 19 li jispjega ahjar a fol. 78 huwa jghid li s-socjeta`' AMC Electic Ltd (AMC) ghad ghandha tiehu minghand s-socjeta`` attrici f'din il-kawza Crown Hotels Limited (CHL) bilanc ta' Lm56,342 oltre l-interessi u l-penali talli s-socjeta`` konvenuta rrevokat il-kuntratt ta' tas-Sliema, liema provi

izda l-istess socjeta`' attrici baqghet qatt ma ressqet ghalkemm a fol. 78 tal-process l-iehor jghid li jista jibghat dan bil-*fax*. Huwa jammetti li s-socjeta`' irceviet is-somma ta' Lm77,400 (fol. 78) u li r-raba` pagament sar fit-28 ta' Jannar 1998, jumejn qabel korra fuq il-post fejn kien jahdem.

Illi jinghad ukoll li skond Dok. "RA 1" esebit mis-socjeta`' AMC jidher li thallas is-somma ta' Lm87,400 u cioe' li kienet hi li halset lil Hydroelectric Limited s-somma ta' LM10,000 ghan-nom tas-socjeta`' AMC u difatti l-ircevuta harget fuq is-socjeta` AMC kif jidher mid-dokument relattiv a fol. 79 tal-kawza l-ohra fit-2 ta' April 1998.

Illi ghalhekk jirrizulta li filwaqt li s-socjeta` AMC qed tghid li rceviet is-somma ta' Lm77,400, minn naha l-ohra is-socjeta` CHL qed tghid li hallsitha is-somma LM87,400 ghax din is-somma ta' Lm10,000 s-socjeta` attrici qed tghid li dak ma kienx ta' xoghol ordnat minnha. Pero' s-socjeta` AMC ma gabet ebda prova dwar dan, u jigi rilevat li sal-10 ta' Marzu 1993 (fol. 57) s-socjeta`` AMC jidher li hallset is-somma ta' Lm5,000 lill-istess Hydroelectric Limited bhala hlas akkont. Minn dan jirrizulta wkoll li sa hames t'ijiem qabel kellu jitkompla x-xoghol s-socjeta` AMC ma kellha ebda problemi ma' Hydroelectric Limited. Minn dan kollu jidher ghalhekk li l-ahhar pagament li sar lis-socjeta`` attrici kien fit-28 ta' Jannar 1998 u huwa minn din id-data l-quddiem li huwa l-qofol ta' din il-kawza.

Illi fil-kawza odjerna hemm zewg punti kardinali relattivi ghax-xoghol li ghandu jsir mill-appaltatur. L-ewwel punt hu li d-decizjoni li tittiehed dwar jekk xoghol ikunx sar skond l-arti u s-sengha hija decizjoni ta' natura teknika. It-tieni punt huwa li jekk ix-xoghol li jifforma l-oggett tal-appalt ma jkunx kollu lest jew ma jkunx kollu esegwit skond is-sengha, l-appaltatur mhux intitolat jippretendi l-hlas tal-prezz stipulat in konsiderazzjoni ta' dak ix-xoghol, ghax meta x-xoghol li ghalih gie pattwit prezz determinat ma jkunx kollu lest (jew mhux esegwit sewwa) l-appaltatur ma jistax jitlob il-hlas la tal-ammont kollu pattwit u lanqas parti minnu **("Pinu Attard vs Kunsill Lokali Fontana"** – QM (GH) (AE) - 17 ta' April 2004).

Illi ma` dan jizdied jinghad li huwa principju stabbilit li l-kuntratti jridu jigu esegwiti *in buona fede*. Il-kuntrattur qabel ma jindahal ghal bicca xoghol ghandu jkollu l-kapacita teknika mehtiega u ghandu jiggarantixxi l-bonta` tax-xoghol tieghu (**"Biagio Muscat vs Anthony Falzon et"** A.I.C. (PS) - 12 ta' Mejju 2003). Minn naha l-ohra l-parti l-ohra ghandha taccetta dan ix-xoghol kemm il-darba dan ikun sar skond is-sengha u l-arti u thallas fi zmien stipulat u maqbul bejn il-partijiet.

Illi fl-inkarigu tieghu *"l'imprenditore ha l-obbligo di eseguire bene l'opera commessagli, secondo I dettami dell-arte sua e deve prestare almeno una capacita ordinaria"* (**Kollez Vol. XXVII.i.373).** Dan fis-sens li hu *"ghandu jiggarantixxi l-bonta' tax-xoghol tieghu"* (**Kollez. Vol XL.i.485).**

Illi mill-provi prodotti jirrizulta mix-xhieda tal-Inginier Charles Cuschieri li kien il-konsulent imqabbad mis-socjeta`' konnvenuta proprju fuq dan il-progett (xhieda tal-15 ta' Ottubru u 26 ta' Novembru 2007) li kien hemm nuqqas ta' bona fede mis-socjeta` AMC ghaliex hija ma esegwietx ix-xogholijiet li kellha taghmel skond l-arti u s-sengha u hawn issir riferenza ghall-istess xhieda fejn jinghad li waqt x-xoghol kien hemm diversi ilmenti mas-socjeta`' AMC dwar ix-xoghol, anke peress li ma kienux qed isiru testijiet relattivi, tant li rrizulta li l-pajpijiet li pprovdiet is-socjeta`' AMC kienu bdew iqattru ghaliex ma kienux twahhlu bil-mod stabilit mill-manifattur tal-pajpijiet, u ghalhekk kellu jitqabbad kuntrattur iehor Elesolar Company Limited sabiex jirrimedja ghall-istess u l-lukanda kienet tista' tinfetah; sostna wkoll li x-xoghol kien waqa' lura sew u dwar dan kien hemm korrispondenza mibghuta lis-socjeta`' AMC mill-ufficju tieghu. Fil-fatt gara li din is-socjeta`' Elesolar Limited hadet hija l-istess progett sabiex irrangat u lestiet ix-xoghol li kellha taghmel is-socjeta`' attrici. Fil-fatt fir-rapport datat 11 ta' Mejju 1998 hemm elenkati lista ta' nuqqasijiet da parte tas-socjeta`' AMC li jinkludu proprju ix-xoghol hazin fuq imsemmi, in-nuqqas ta' xoghol li kellu jigi esegwit mis-socjeta`' attrici, il-livell ta' *workmanship* li gie deskritt *below standard* specjalment

fir-rigward fi *plumbing installations* tant li hafna minnu kellu jigi smantellat u maghmul mill-gdid, li l-*foremen* kellhom hafna impenji x'jesegwixxu u allura ma setghux ilahhqu max-xoghol fuq is-sit, li x-xiri tal-materjal u l-konsenja tieghu fuq il-lant tax-xoghol kien dejjem tard tant li ma setghax jigi konsegwentement terminat ix-xoghol, ma kienx hemm bizzejjed nies fuq il-lant sabiex jikkompletaw ix-xoghol fit-terminu pattwit, u diversi *sub contractors* ma kellhomx il-hila li jaghmlu tali xoghol u konsegwenza ta' dan il-konsenja tal-*main plant* kellha tigi posposta ghaliex il-*main panel* ma kienx f'postu ghalkemm kienet saret is-*substation,* u fil-fatt il-mistiedna fl-istess hotel kellhom juzaw kmamar minghajr ilma shun sakemm gew installati l-*boilers*.

Illi la darba din l-inadempjenza giet ippruvata mis-socjeta`' CHL hija ma hijiex obbligata li thallas ghall-istess u dan ghaliex kif ritenut fis-sentenzi **"Paul Vella vs Andrew Bugeja et"** (A.I.C. (PS) - 3 ta' Frar 2003) u **"Borg vs Buttigieg de Piro"** (P. A. - 3 ta' Jannar 1995) l-appaltatur li ma jottemprax ruhu mal-ftehim, jigifieri li jesegwixxi x-xoghol skond l-arti u s-sengha mhux intitolat ghall- hlas.

Illi jirrizulta li wkoll mid-dokumenti esebiti mill-Inginier Charles Cuschieri li meta l-manager tas-socjeta`` attrici Salvatore Montaperto xehed li hadd qatt ma qallu li kien hemm problemi dan ma ghandux mis-sewwa ghaliex fil-verita' mid- Dok. "CC28" jirrizulta li permezz ta' *fax* datata 11 ta' Marzu 1998 mibghuta mill-ufficju tal-istess Inginier Charles Cuschieri hemm indikat car u tond li kien hemm il-problemi u dan anke ikkonfermat mid-Dok. "CC 30" tat-12 ta' Marzu 1998 u cioe' tlett ijiem qabel skada l-kuntratt, u allura dan ifisser li fiz-zmien meta kien ghad hemm relazzjoni kontrattwali mas-socjeta` CHL, kienu gja saru ilmenti fuq ix-xoghol esegwit u dawn l-ilmenti kienu ndirizzati lill-imsemmi Salvatore Montaperto u allura x-xhieda ta' din il-persuna lanqas tista' tigi emmnuta ghaliex kontradetta sahansitra minn korrispondenza indirizzata lilu li ma jistax jghid li ma kienx jaf biha.

Illi huwa f'dan il-kuntest relevanti li f'Dok. "CC 29" l-Inginier Charles Cuschieri pprezenta *fax* mibghuta mill-

ufficju tieghu lil wiehed mid-diretturi tal-kumpanija u kkupjata lil G. Cefalu li telenka l-problemi li kien hemm fosthom li xahar qabel ma kellha tinfetah il-lukanda, is-socjeta`` AMC Electric Ltd infurmat lis-socjeta`` CHL li kienu ser ibiddlu l-forrnituri, li Salvatore s-*site forman* kien abbanduna l-progett ghal xi zmien minghajr ma halla hadd minfloku, u li s-*sub contractors* imqabbda minn AMC Electric Ltd. ma kienux kompetenti sabiex jaghmlu ix-xoghol rikjest u indikat.

Illi jirrizulta wkoll li mill-minuti tal-laqghat li l-Inginiera kien ikollhom kif prezenti f'Dok. "CC", jidher li Salvatore u/jew Benito kienu kwazi dejjem prezenti, ghallanqas sat-12 ta' Marzu 1998 zgur li s-socjeta` attrici kienet ghadha involuta fix-xoghol. Jigi rilevat li dan Benito ma giex prodott bhala xhud mis-socjeta` AMC.

Illi dwar l-ilmenti tas-socjeta`` HCL l-imsemmi Inginier Charles Cuschieri ta rendikont dettaljat fir-rapport tieghu Dok. "CC 31" tan-nuqqasijiet tas-socjeta`` AMC liema rapport gie ikkonfermat minnu bil-guramentat u ghalkemm is-socjeta` AMC hadet konjizzjoni tieghu tal-istess ma jidhirx li lanqas biss hasset il-htiega li tikkontrazaminah u wisq inqas ikkontradicitu. Lanqas talbet in-nomina ta' perit tekniku sabiex b'xi mod tassal sabiex tattakka l-konkluzjonijiet hemm raggunti.

Illi tenut kont tal-fatt li l-konstatazzjoni dwar jekk l-opra gietx esegwita skond l-arti u s-sengha hi materja ta' indole teknika, u dment li l-konkluzjonijiet tal-espert tekniku, f'dan il-kaz ex parte, ma gewx gravement imqieghda fid-dubju b'ragunijiet mhux privi mill-kunsiderazzjoni ta' l-aspett tekniku tal-materja taht ezami l-Qorti jkollha taccetta dawn l-istess konkluzjonijiet **("Anthony Pace Asciaq vs Joseph Camilleri"** – P.A. – 28 ta' Jannar 2004) u dan qed jinghad fil-kuntest li mill-provi prodotti jirrizulta li s-socjeta`` konvenuta ppruvat l-allegazzjonijiet taghha fil-grad rikjest mill-ligi.

Illi proprju f'dan l-istat tal-provi jirrizulta li l-provi tas-socjeta`` CHL li x-xoghol ma giex esegwit sew mis-socjeta`` AMC ma giex kontradett bi provi jew b'xi mod

iehor mis-socjeta`' AMC u ghalhekk fil-waqt li s-socjeta`' CHL tigi li ppruvat dak minnha allegat dwar l-istess inkarigu, konsegwentement jinghad li s-socjeta`' AMC naqset li tikkontrasta l-provi tas-socjeta`' CHL b'mod konkret jew konsistenti, u dan ghaliex il-prova tas-socjeta`' CHL fuq l-istess ma gietx kontrastata bi provi minnha mressqa jew almenu bin-nomina ta' perit tekniku u f'dan l-istat ta' prova din il-Qorti ma tistax hlief taccetta l-verzjoni tas-socjeta`' CHL. Dan aktar u aktar meta s-socjeta`' AMC bhala parti interessata ma pprevalietx ruhha mill-fakolta` lilha moghtija mil-ligi li titlob in-nomina ta' perit tekniku u jekk ikun il-kaz periti addizzjonali (**"Giswarda Bugeja et vs Emanuele Muscat et"** – A.C. - 23 ta' Gunju 1967.

Illi l-posizzjoni fil-kaz odjern hija ghalhekk li ghalkemm l-ebda parti ma ghamlet talba ghal espert tekniku, kienet is-socjeta`` AMC li ressqet lix-xhud tekniku taghha, liema xhud ma giex kontradett bl-ebda mod mis-socjeta`` attrici. Fil-fatt ir-rapport tal-Inginier Charles Cuschieri li gja saret riferenza ghalih f'din is-sentenza u li jinsab mmarkat bhala Dok. "CC 31" jelenka b'mod dettaljat il-ksur tal-kundizzjonijiet tal-kuntratt mis-socjeta` AMC liema nuqqasijet ma gewx lanqas kontradetti mis-socjeta` AMC. Ghalhekk mill-provi prodotti jirrizulta ppruvat li s-socjeta` AMC naqset li tottempera ruhu mal-kundizzjonijiet tal-appalt li kienet obbligata li tosserva.

Illi rigward ammont ta' danni li s-socjeta` CHL qed tippretendi li sofriet minhabba dan in-nuqqas ta' parte tas-socjeta` AMC gie pprezentat prospett Dok. "RA1" li permezz tieghu qed tghid li hija kellha tqabbad lis-socjeta`' Elesolar Limited u dan swielha Lm118.544 u LM28, 041 interessi u *charges* fuq kambjali b'kollox Lm146,585 u ghamlet telf ta' Lm25,098 stante li kellha 40 kamra fil-lukanda li ghal 22 lejl ma setghetx tuzahom minhabba x-xogholijiet li kienu ghaddejjin. Ghalhekk it-talba tas-socjeta` CHL ghad-danni hija ta' LM121,183 (€282,280) li hija (Lm259,083 konsistenti LM87400 imhallsa lis-socjeta` AMC, Lm146,585 spejjez addizzjonali inkorsi mis-socjeta` CHL , u Lm25,098 nuqqas ta' qliegh minus Lm137,900). Dan lanqas ma gie kontradett mis-socjeta` AMC tant li lanqas biss gie kontrastat b'xi mod.

Illi dwar l-imghaxijiet jigi rilevat li d-disposizzjoniji rilevanti hi l-**artikolu 1141 tal-Kodici Civili** fejn fl-ewwel subartikolu jipprovdi li:-

"Jekk l-obbligazzjoni tkun ta' xorta kummercjali jew jekk il-ligi tkun tiddisponi li l-imghaxijiet ghandhom jibdew ighaddu ipso jure, l-imghaxijiet ghandhom ighaddu minn dakinhar li l-obbligazzjoni kellha tigi esegwita."

Illi **is-subartikolu (2) tal-artikolu 1141** jkompli jghid li:-

"F'kull kaz iehor l-imghaxijiet ghandhom ighaddu minn dakinhar illi ssir sejha ghall-hlas b'att gudizzjarju ghalkemm fil-ftehim ikun gie stabbilit zmien ghall-esekuzzjoni tal-obbligazzjoni".

Illi l-principju generali hu li meta dovut ma jkunx cert u likwidu (cioe mhux somma determinabbli, izda ammont li ghad irid jigi determinat) l-imghaxijiet jibdew mid-data meta jigi determinat l-ammont u dan a bazi tal-principju "in liquidandis non fit mora" u dan kif anke ritenut fis-sentenza fl-ismijiet **"Vivian Charmain Mizzi vs Carmel Mizzi"** (A.C. - 30 ta' Gunju 2004); u **"Francis Saviour Aquilina vs Andrew Mamo nomine"** (A.C. - 19 ta' Novembru 2001). La darba mill-provi ma ma jidhirx li s-socjeta` konvenuta interpellat lis-socjeta` attrrici ghal tali hlas u ghalhekk l-imghax ghandu jibda jiddekorri mid-data tas-sentenza.

Illi ghalhekk it-talbiet tas-socjeta` attrici f'din il-kawza ghandhom jigu milqugha izda peress li dan huwa l-mertu tal-kawza l-ohra li gie deciz illum fejn l-istess socjeta` AMC giet ikkundannata thallas is-somma ta' €282,280 ekwivalenti ghall-Lm121,183 bhala danni bl-imghax legali mid-data tas-sentenza, din il-Qorti tastjeni f'din il-kawza milli tordna l-istess kundanna, u dan ghaliex gja provdiet ghal tali hlas fil-kawza l-ohra tramite l-kontra-talba fil-kawza fl-ismijiet "AMC Electric Ltd. Vs Crown Hotels Ltd" (Citaz. Numru 650/99/RCP) deciza llum stess.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta’ u tiddeciedi,** billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tas-socjeta` konvenuta in kwantu l-istess huma nkonsistenti ma’ dak hawn deciz, **tilqa’ l-ewwel zewg talbiet attrici u tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tielet talba attrici** ghaliex gja kien hemm decizjoni dwar l-istess fil-kawza l-ohra tramite l-kontro-talba tas-socjeta` Crown Hotels Limited fil-kawza fl-ismijiet “AMC Electric Ltd. Vs Crown Hotels Ltd” (Citaz. Numru 650/99/RCP) deciza llum stess, b’dan illi:-

1. Tiddikjara illi s-socjeta` konvenuta hija responsabbli ghad-danni versu s-socjeta` attrici kif intqal fuq.

2. Tillikwida d-danni subiti mis-socjeta` attrici fl-ammont ta’ mitejn u tnejn u tmenin elf, mitejn u tmenin euro (€282,280) ekwivalenti ghal mija u wiehed u ghoxrin elf, mija u tlieta u tmenin lira maltija (Lm121,183) bhala danni.

3. Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri ta’ din it-talba ghaliex gja kien hemm decizjoni dwar l-istess fil-kawza l-ohra tramite l-kontro-talba tas-socjeta` Crown Hotels Limited fil-kawza fl-ismijiet “AMC Electric Ltd. Vs Crown Hotels Ltd” (Citaz. Numru 650/99/RCP) deciza llum stess.

Bl-ispejjez kontra s-socjeta` konvenuta AMC Electric Limited.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------